

Hyvinvointialueiden kannattaa hyödyntää yksityisiä tuottajia sote-palveluissa

Hyvinvointialueet voivat valita tarkoituksenmukaisimmat tavat tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut

Hyvinvointialueilla on mahdollisuus valita, tuottavatko ne järjestämisvastuullaan olevat palvelut itse vai hankkivatko ne palvelut toisilta hyvinvointialueilta tai yksityisiltä tuottajilta. Valintamahdollisuus on osoittanut toimivuutensa myös julkisissa sosiaali- ja terveystaluuissa. Se kannustaa niin julkisia kuin yksityisiäkin tuottajia parantamaan palvelujensa kustannustehokkuutta ja laatua. Monituottajuus on tarpeen palvelujen saatavuudenkin kannalta.

Parhaimman tuottajan valinta edellyttää hyvinvointialueilta monia toimia. Niiden tulee olla selvillä oman palvelutuotannon yksikkökustannuksista, laadusta ja saatavuudesta, jotta ne voivat vertailla omaa tuotantoa muiden tuottajien palveluihin. Hyvinvointialuiden kannattaa käydä markkinavuoropuhelua yksityisten tuottajien kanssa hankintaprosessin eri vaiheissa, jotta molemminpuolinen ymmärrys osapuolten tarpeista, mahdollisuuksista ja odotuksista kohenee. Hyvinvointialueiden on myös järkevää vahvistaa hankintaosaamistaan sekä jakaa hankinnan kohteena olevat palvelut kokonaisuuksiksi, jotta myös pienet ja keskisuuret tuottajat voivat osallistua tarjouskilpailuihin.

Monituottajamalli sopii myös hoidon jatkuvuuteen tähtääviin omalääkärimalleihin. Hyvinvointialueet voivat toteuttaa omalääkäripalvelun omana tuotantona tai hankkimalla sen toiselta hyvinvointialueelta, yrittäjänä toimivalta lääkäritä tai yksityiseltä tuottajalta.

Julkisen terveydenhuollon ja työterveyshuollon yhteistyötä kannattaa lisätä sairauspoissalolojen lyhentämiseksi. Se on hyvinvointialueidenkin etu. Yhteistyötä vahvistavasta Työote-toimintamallista on saatu lähes yksinomaan myönteisiä kokemuksia. Hyvinvointialueiden kannattaa laajentaa sen hyödyntämistä niin alueellisesti kuin sairausryhmäkohtaisesti.

EK:n viestit päättäjille

Hyvinvointialueiden kannattaa selvittää ja valita parhaimmat sote-palvelujen tuottamistavat:

- Oman tuotannon yksikkökustannuksia tulee verrata muiden hyvinvointialueiden kustannuksiin ja yksityisten tuottajien palvelujen hankintahintoihin. Myös palvelujen laatua ja saatavuutta on arvioitava.
- Markkinavuoropuhelua yksityisten tuottajien kanssa kannattaa käydä. Se lisää yhteisymmärrystä osapuolten tarpeista, mahdollisuuksista ja odotuksista.
- Hankintaosaamista on syytä vahvistaa. Kilpailutukset on järkevää mitoittaa siten, että myös pienten ja keskisuurten tuottajien kapasiteetti on hyödynnettävissä.
- Yksityiset tuottajat voivat tarjota myös omalääkäripalvelua.
- Sairauspoissaolojen hallinta edellyttää hyvinvointialueiden ja työterveyshuollon yhteistyön lisäämistä. Työote-toimintamallia kannattaa käyttää nykyistä laajemmin.

Lisätiedot:

Johtaja Ilkka Oksala, puh. 050-301 8590, ilkka.oksala@ek.fi

Johtava asiantuntija Vesa Rantahalvari, puh. 040 544 4609, vesa.rantahalvari@ek.fi